

Viranhaltijan päätös selityksen antamisesta

3193/02.08.00.00.00/2018

Valmistelija: kaupunginlakimies Antti Mäkelä, antti.makela@salo.fi,
02 778 2302.

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Asia: 20523-2020 (Valittaja: Turun Linja-autoilijain Osakeyhtiö)

Salon kaupungin hallintosäännön 39 §:n mukaan kaupunkikehitysjohtaja päättää selityksen antamisesta kaupunkikehityslautakunnalta pyydetyn selityksen ja lausunnon osalta.

Selitys valituslupahakemukseen ja valitukseen asiassa

Salon kaupunki antaa asiaan selityksenään seuraavan.

Valituskirjelmä sisältää lukuisia seikkoja, joita on syytä oikaista tai täsmentää.

Salon kaupunki on tehnyt asiaan liittyen seuraavat päätökset, jotka ovat tämän selityksen liitteenä.

- Kaupunkikehityslautakunnan päätös 26.2.2019 § 37
- Kaupunkikehityslautakunnan päätös 26.3.2019 § 48
- Kaupunkikehityslautakunta 14.4.2020 § 48 Markkinaoikeuden päätös ostoliikenteen hankintapäätökseen tehdystä valituksesta
- Kaupunkikehityslautakunta 12.5.2020 § 84 Kaupungin ostoliikenteen väliaikainen järjestäminen

Asian tausta

Salon kaupunki (kaupunkikehityslautakunta) on tehnyt hankintapäätöksen ostoliikenteen hankinnasta 26.2.2019 § 37, josta on tehty hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle. Kaupunkikehityslautakunta on käsitellyt hankintaoikaisun ja antanut vastineen markkinaoikeudelle 26.3.2019 § 60. Tässä päätöksessä kaupunkikehityslautakunta on päättänyt hylätä Miodex Oy:n hankintaoikaisun ja antaa markkinaoikeudelle esitetyn mukaisen vastineen. Lisäksi kaupunkikehityslautakunta päätti solmia väliaikaiset sopimukset hankintapäätöksessä valittujen tarjoajien kanssa tarjousten mukaisilla hinnoilla sekä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä määritetyin ehdoin siihen saakka, kunnes markkinaoikeus on antanut asiaan ratkaisun.

Salon kaupunki on saanut 26.3.2020 Markkinaoikeuden päätöksen 126/2020. Markkinaoikeus päätti kumota Salon kaupungin kaupunkikehityslautakunnan hankintapäätöksen 26.2.2019 § 37. Markkinaoikeus kielsi Salon kaupunkia tekemästä hankintasopimusta sanotun päätöksen perusteella tai panemista sitä muutoin täytäntöön nyt asetetun 500.000 euron sakon uhalla. Tämän jälkeen kaupunkikehityslautakunta on käsitellyt 14.4.2020 § 48 markkinaoikeuden päätöksen ja päättänyt merkitä markkinaoikeuden päätöksen tiedokseen

ja tyytyä annettuun päätökseen. Lisäksi kaupunkikehityslautakunta päätti, että ostoliikenteen uusien väliaikaisjärjestelyjen sekä varsinaisen ostoliikenteen hankinnan valmistelut aloitetaan välittömästi.

Turun Linja-autoilijan osakeyhtiö (TLO) on tehnyt 30.4.2020 valituksen Markkinaoikeudelle kaupungin väliaikaisjärjestelyjen valmistelusta. Salon kaupunki päätti 12.5.2020 § 84 ostoliikenteen väliaikaisesta järjestämisestä. Kaupunkikehityslautakunta päätti järjestää kaupungin ostoliikenteen väliaikaisesti seuraavien liikenteenharjoittajien kanssa edellä esitetyn mukaisesti: Kohde 1 ja 2: Turun linja-autoilijain Oy Kohde 3: J. Vainion liikenne Kohde 4: Tilausliikenne Raasepori Oy Väliaikainen järjestely ja sen perusteella tehtävät sopimukset ovat voimassa siihen saakka, kunnes uuden kilpailutuksen mukainen ostoliikenne alkaa tai kun asian käsittely oikeusasteissa on saanut lainvoimaisen päätöksen ja mahdolliset päätöksen johdosta velvoittavat toimenpiteet on suoritettu. Tilaajalla eli kaupungilla on mahdollisuus irtisanoa sopimus neljän kuukauden irtisanomisajalla. Sopimuksen irtisanomisaika lähtee kulumaan erillisestä irtisanomisilmoituksesta.

Turun Linja-autoilijan osakeyhtiö on ilmoittanut markkinaoikeudelle peruuttavansa valituksensa koskien kaupungin väliaikaisten järjestelyjen valmistelua. Markkinaoikeus antoi 18.1.2020 ratkaisun 16/2021, jossa se totesi, että asian käsittely raukeaa pääasian osalta.

Salon kaupungin selitys ja oikaisut valitukseen

Salon kaupunki toteaa yleisesti jätetystä valituksesta Korkeimmalle hallinto-oikeudelle, että kaupunki on päättänyt kaupunkikehityslautakunnan päätöksellä tyytyä Markkinaoikeuden antamaan päätökseen 126/2020. Markkinaoikeuden päätöksessä on todettu, että kaupungin olisi tullut toimivaltaisena joukkoliikenneviranomaisena soveltaa ostoliikenteen hankinnassaan erityisalojen hankintalakia sovelletun hankintalain sijaan. Salon kaupunki haluaa täsmentää, että huhti-toukokuussa 2019 on solmittu väliaikaiset hankintasopimukset, jotka ovat päättyneet markkinaoikeuden päätöksen jälkeen vuonna 2020. Sopimusten päättyminen on todettu myös Salon kaupungin kaupunkikehityslautakunnan päätöksessä 14.4.2020 § 48. Näin ollen esitetty vaatimus (valituskirjelmän s. 2) niiden jatkamisesta ei ole mahdollista.

Hankintasopimuksen syntymättä jääminen asiassa

Valittaja on todennut valituksessaan, että hankintapäätöksessä ei ole mainintaa kirjallisesta sopimuksesta. Sopimuksen tekeminen on kuitenkin kirjattu selkeästi tarjouspyyntöasiakirjoihin, johon viitataan myös kaupunkikehityslautakunnan hankintapäätöksessä 26.2.2019. Valittajan esittämän konkludenttisen sopimuksen syntymekanismiin osalta on huomattava, että hankintasopimuksen synty edellyttää hankintalainsäädännön mukaan aina kirjallista hankintasopimusmuotoa. Siten on selvää ja myös Salon kaupunki katsoo, että sopimus ei ole syntynyt hankintapäätöksellä.

Valittajan tekemän investoinnin perusteista hankintayksikön näkökulmasta varikon osalta ostoliikenteen tarjouspyyntöön on kirjattu, että

liikenteenharjoittajalla on oltava käytössään varikkopalvelut, joiden on sijaittava riittävän lähellä siten, että liikenteenharjoittaja pystyy niitä tosiasiallisesti käyttämään. Salon kaupunki ei siten ole tarjouspyynnössä velvoittanut yritystä investoimaan varikkoon. Myös vuokrattu varikko olisi täyttänyt tämän vaatimuksen. Lisäksi väliaikaisesta sopimuksesta suullisesti keskusteltaessa kaupunki totesi kaupungille riittävän, että TLO käyttää olemassa olevaa varikkooan Paimiossa.

Asian ratkaisun kiireellisyys

Salon kaupunki toivoo pikaista ratkaisua asiaan, sillä kaupunki on tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena oman alueensa ainoa joukkoliikenteen järjestäjä. Joukkoliikenteellä hoidetaan yli puolet kaupungin lakisääteisistä koulukuljetuksista, joten katkeamaton palvelun takaaminen on ehdottoman välttämätöntä.

Salon kaupunki pyytää korkeinta hallinto-oikeutta ottamaan huomioon, että joukkoliikenteen hankintaprosessin toteutus suunnittelusta sopimuskauden alkuun vaatii vähintään 1,5 – 2 vuotta. Tarjouskilpailua ennen hankintayksikön on saatava poliittinen linjaus hankittavalle palvelutasolle, valmisteltava hankinta-asiakirjat linjastosuunnitelmiseen, tehtävä tarvittavat vaikutusarviot ja markkinavuoropuhelut. Lisäksi on varattava voittaneelle palveluntuottajalle hankintapäätöksen ja sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen 8-12 kk aikaa mahdolliseen kaluston hankintaan ennen kuin uusi sopimuskausi voi tosiasiallisesti alkaa. Salon kaupunki on markkinaoikeuden päätöksen mukaisesti aloittanut hankinnan suunnittelun ja poliittisen linjauksen valmistelun, mutta kaupungille on epäselvää, miten se voi toimia varsinaisen tarjouskilpailun käynnistämisessä niin kauan kuin asiasta ei ole saatu ylimmän muutoksenhakuasteen päätöstä. Edellä todettuun viitaten Salon kaupunki pyytää kohteliaimmin Korkeimmalta hallinto-oikeudelta selkeää ratkaisua Markkinaoikeuden päätöksen toimeenpanon osalta, jotta kaupunki tietää, miten hankinnan valmistelussa voidaan edetä. Lisäksi Salon kaupunki pyytää mahdollisimman pikaista päätöstä valitusluvan ratkaisemisen osalta.

PSA-asetuksen (EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta) 5 artiklan 5 kohdan mukaan kun palvelu keskeytyy tai on välittömässä vaarassa keskeytyä, toimivaltainen viranomainen voi toteuttaa kiireellisiä toimia. Kiireellisenä toimena voi olla sopimuksen tekeminen ilman tarjouskilpailua tai muodollinen sopimus julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen jatkamisesta tai vaatimus tarjota tiettyjä julkisia palveluita. Julkisen liikenteen harjoittajalla on oikeus valittaa päätöksestä, jolla sille asetetaan velvoite tarjota tiettyjä julkisia palveluita. Sopimuksen saa tehdä tai sitä saa jatkaa kiireellisellä toimella tai sopimusta koskevan määräyksen saa tehdä ainoastaan kahdeksi vuodeksi.

Oikeudenkäyntikuluista määrääminen

Oikeudenkäyntikulut on määrättävä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin pääsäännön mukaan eli asianosaiset vastaavat itse omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Salon kaupunki

Viranhaltijapäätös

Kaupunkikehitysjohtaja

19.2.2021

§ 1

Salon kaupunki

Päätöksen peruste Hallintosääntö § 39.

Päätös Päätän antaa oheisen selityksen pyynnössä yksilöityyn asiaan.

Mannervesi Mika
Kaupunkikehitysjohtaja
Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Salon kaupunki

Viranhaltijapäätös

Kaupunkikehitysjohtaja

19.2.2021

§ 1

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukielto ja sen perusteet

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muu peruste, mikä

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 2 mom
